

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار چاپ هفتم	نه
مقدمه مؤلفان	۱
مقدمه مترجمان	۴
فصل اول: معرفی مدیریت مالی	۷
۱-۱ مدیریت مالی و مدیر مالی	۸
۱-۲ انواع سازمانهای تجاری	۱۳
۱-۳ هدف مدیریت مالی	۱۸
۱-۴ مسئله نمایندگی و کنترل شرکت سهامی	۲۲
۱-۵ بازارهای مالی و شرکت سهامی	۲۹
۱-۶ مؤسسه‌های مالی	۳۵
۱-۷ تحولات جدید در بازارهای مالی و مدیریت مالی	۳۸
۱-۸ خلاصه فصل	۴۱
فصل دوم: صورتهای مالی، مالیاتها و جریان نقدی	۴۵
۲-۱ ترازنامه	۴۶
۲-۲ صورت سود و زیان	۵۴
۲-۳ مالیاتها	۵۹
۲-۴ جریان نقدی	۶۳
۲-۵ خلاصه فصل	۷۶
فصل سوم: تجزیه و تحلیل صورتهای مالی	۸۶
۳-۱ جریان نقدی و صورتهای مالی: بررسی عمیق تر	۸۸
۳-۲ صورتهای مالی استاندارد شده	۹۴

صفحة	عنوان
٩٩	٣-٣ تجزیه و تحلیل نسبتها
١٢٤	٣-٤ فرمول دوپونت
١٢٧	٣-٥ استفاده از اطلاعات صورتهای مالی
١٣٦	٣-٦ خلاصه فصل
فصل چهارم: برنامه‌ریزی بلندمدت و رشد	
١٤٦	٤-١ برنامه‌ریزی مالی چیست؟
١٤٩	٤-٢ الگوهای برنامه‌ریزی مالی: بررسی اولیه
١٥٤	٤-٣ روش درصدی از فروش
١٥٩	٤-٤ تأمین مالی خارجی و رشد
١٦٨	٤-٥ چند هشدار در مورد الگوهای برنامه‌ریزی مالی
١٨٣	٤-٦ خلاصه فصل
١٩٣	ضمیمه فصل چهارم
فصل پنجم: مقدمه‌ای بر ارزیابی: ارزش زمانی پول	
١٩٩	٥-١ ارزش آتی و بهره مرکب
٢٠٠	٥-٢ ارزش فعلی و تنزیل کردن
٢١٠	٥-٣ مباحث بیشتر درباره ارزش آتی و ارزش فعلی
٢١٦	٥-٤ خلاصه فصل
٢٢٦	فضل ششم: ارزیابی جریانات نقدی تنزیل شده
٢٣٣	٦-١ ارزش آتی و ارزش فعلی جریانات نقدی چندگانه
٢٣٤	٦-٢ ارزیابی جریانات نقدی مساوی: اقساط مساوی و اقساط مادام‌العمر
٢٤٦	٦-٣ مقایسه نرخها: اثر مرکب کردن
٢٦٧	٦-٤ انواع وام و مستهلک کردن آن
٢٧٧	٦-٥ خلاصه فصل
٢٨٦	ضمیمه فصل ششم
٢٩٤	فضل هفتم: ارزش فعلی خالص و سایر معیارهای ارزیابی سرمایه‌گذاری
٢٩٦	٧-١ ارزش فعلی خالص
٢٩٨	٧-٢ روش دوره بازگشت سرمایه
٣٠٥	

عنوان		صفحة
۷-۳ میانگین بازده حسابداری		۳۱۳
۷-۴ نرخ بازده داخلی		۳۱۷
۷-۵ شاخص سودآوری		۳۳۳
۷-۶ بودجه‌بندی سرمایه‌ای در مرحله عمل		۳۳۵
۷-۷ خلاصه فصل		۳۳۹
فصل هشتم: تصمیم‌گیریهای مربوط به بودجه‌بندی سرمایه‌ای		
۸-۱ جریانات نقدی پروژه: بررسی اولیه		۳۴۷
۸-۲ جریانات نقدی تفاضلی		۳۴۸
۸-۳ صورتهای مالی پیش‌بینی شده و جریانات نقدی پروژه		۳۵۰
۸-۴ نکات دیگری در مورد جریان نقدی پروژه		۳۵۵
۸-۵ تعاریف دیگری از جریان نقدی عملیاتی		۳۶۱
۸-۶ برخی از موارد خاص در تجزیه و تحلیل جریان نقدی تنزیل شده		۳۷۷
۸-۷ خلاصه فصل		۳۸۲
ضمیمه فصل هشتم		۳۹۴
فصل نهم: تجزیه و تحلیل و ارزیابی پروژه		
۹-۱ ارزیابی تخمین ارزش فعلی		۴۱۰
۹-۲ تجزیه و تحلیل پیش‌نگری		۴۱۱
۹-۳ تجزیه و تحلیل سربه‌سری		۴۱۵
۹-۴ جریان نقدی عملیاتی، حجم فروش و نقطه سربه‌سر		۴۲۳
۹-۵ اهرم عملیاتی		۴۳۱
۹-۶ نکات دیگری در مورد بودجه‌بندی سرمایه‌ای		۴۴۰
۹-۷ خلاصه فصل		۴۴۷
۹-۸ ضمیمه فصل نهم		۴۵۶

پیشگفتار چاپ هفتم

کتاب حاضر ترجمه بخشایی از کتاب *Fundamentals of Corporate Finance* نوشته نویسنده‌گان مشهور راس، وسترفیلد و جردن است. فصلهایی از کتاب مذکور که برای ترجمه در قالب کتاب حاضر انتخاب شده‌اند، منطبق با سرفصلهای آموزشی درس مدیریت مالی (۱) دانشگاه‌های کشور هستند. کتاب *Fundamentals of Corporate Finance* سال‌هاست که در دو نسخه امریکایی و کانادایی تجدید چاپ شده و به عنوان منبع درسی در دانشگاه‌های معتبر کشورهای مذکور معرفی می‌گردد.

دو نسخه امریکایی و کانادایی در تمامی زمینه‌ها به جز مطالبی که به صورت مستقیم یا غیرمستقیم به مباحث استهلاک و مالیات مربوط می‌شوند، مشترک هستند. در نسخه کانادایی، مطالب مربوط به استهلاک و مالیات، براساس قوانین کشور کانادا ارائه می‌شود. روش محاسبه استهلاک در نسخه مذکور منحصر به فرد بوده و با روش‌های متعارف که مورد استفاده جامعه علمی کشور قرار می‌گیرد، متفاوت است. این تمایز و نامتعارف بودن موجب بروز مشکلاتی برای استفاده کنندگان از چاپهای قبلی کتاب که ترجمه نسخه کانادایی است، شد.

با ذخورهای جمع‌آوری شده از استادان محترمی که چاپهای قبلی کتاب حاضر را به عنوان منبع درسی معرفی کرده‌اند حاکی از آن بود که چنانچه مباحث مربوط به استهلاک و مالیات براساس نسخه امریکایی کتاب *Fundamentals of Corporate Finance* ارائه شوند، استفاده از کتاب با سهولت بیشتری همراه خواهد شد.

با توجه به این موضوع تصمیم گرفتیم فصلهای دوم و هشتم از جلد اول

مدیریت مالی نوین که در آنها مباحث مربوط به استهلاک و مالیات مطرح می‌شود را با ترجمه نسخه امریکایی دو فصل مذکور جایگزین نماییم. همان‌طور که ذکر شد دو نسخه امریکایی و کانادایی کتاب *Fundamentals of Corporate Finance* مشترکات بسیار زیادی دارند که این موضوع در مورد مطالب دو فصل یادشده نیز صادق است به نحوی که اعداد و ارقام اولیه مثالهای دو نسخه نیز یکی است و صرفاً نتایج محاسبات مربوط به استهلاک و مالیات متفاوت است.

جایگزینی فصلهای دوم و هشتم کتاب حاضر با هدف سهولت بیشتر در درک مفاهیم با استفاده از روش‌های متعارف محاسبه استهلاک صورت گرفته است. امید است چاپ جدید که از این پس در تجدیدچاپ نیز مورد استفاده قرار خواهد گرفت، مشکلات چاپهای گذشته را برطرف نماید. در این راستا بر خود لازم می‌دانیم از همه استادان محترمی که نظرات و پیشنهادهای مفیدی را برای پربارتر کردن کتاب حاضر ارائه نموده‌اند، تشکر و قدردانی کنیم.

در پایان از همکاری و تلاش‌های دست‌اندرکاران سازمان سمت به ویژه جناب آقای دکتر رضائیان - مدیر محترم گروه مدیریت سازمان مذکور - که چاپ نسخه جدید با مساعدت ایشان میسر گردید و سرکار خانمها رئیس میرزاچی، و صادقیان کمال تشکر را داریم.

دکتر علی جهانخانی

مجتبی شوری

تابستان ۱۳۹۳

مقدمه مؤلفان

چاپ چهارم کتاب مدیریت مالی نوین در کانادا، مطالبی را فراهم می کند که از نظر ما نگرش منسجم و نوین به مدیریت مالی در کانادا محسوب می شود و برای دانشجویانی که در آغاز این رشته هستند، بسیار مفید است.

تغییرات سریع و گسترده بازارها و ابزارهای مالی، مطالب جدیدی را به مدیریت مالی اضافه می کند. این مباحث جدید باید در تدریس این درس مورد توجه قرار گیرند. از یک سو، به روز کردن مطالب کتابهای مدیریت مالی بسیار مشکل تر شده است. از سوی دیگر، برای اجتناب از پیروی محض از مباحث جدید، باید مباحث جدید ماندگار را از مباحث گذرا تفکیک کرد. راه حل ما (برای مشکلات فوق)، تأکید بر مفاهیم نوین مدیریت مالی و استفاده از آنها در مثالهای جدید در مورد شرکتهای کانادایی است. همان‌طور که در سراسر کتاب تأکید کرده‌ایم، مدیریت مالی را کار با تعداد محدودی رویکرد شهودی منسجم و بسیار قوی تلقی می کنیم.

در کتاب مدیریت مالی نوین به سه موضوع اهمیت زیادی داده شده است:

تأکید بر ادراک شهودی. در سراسر کتاب، قبل از پرداختن به هر بحث خاصی، همواره دقت کرده‌ایم که اصول عملی را از سطح شهودی تفکیک کنیم. در ابتدا ایده اصلی هر فصل به صورت کلی بیان شده است. سپس با استفاده از مثالهای مختلف، نحوه تصمیم‌گیری مدیر مالی در یک موقعیت خاص، به صورت دقیق‌تر توضیح داده شده است. رویکرد یکپارچه به ارزیابی. در این کتاب، ارزش فعلی خالص (NPV) را مفهوم بنیادین مدیریت مالی در نظر گرفته‌ایم. در بسیاری از کتابها (مربوط به مدیریت مالی)، این مفهوم به خوبی و به صورت منسجم مورد توجه قرار نگرفته است. معمولاً (در این کتابها)، بسیاری از ایده‌های اساسی که ارزش فعلی خالص را معرف فزونی ارزش بازار بر بهای تمام‌شده می‌دانند، به روش‌های بیش از حد مکانیکی تبدیل شده‌اند و به این ترتیب، در ک مفهوم فدای محاسبات شده است. هر موضوعی که در کتاب مدیریت مالی نوین مطرح

می شود، ریشه عمیقی در ارزیابی دارد. در سراسر کتاب، در تشریح اثراتی که یک تصمیم خاص بر ارزش شرکت دارد، دقت کافی به خرج داده ایم. رویکرد مدیریتی دانشجویان به این نکته واقف اند که مدیریت مالی در حوزه های مدیریتی جای می گیرد.

در سراسر کتاب بر نقش مدیر مالی به عنوان تصمیم گیرنده تأکید می شود و نیاز به اطلاعات و قضاوت های مدیریتی مورد تأکید قرار می گیرد. در تمام مباحث، به صورت آگاهانه از رویکردهای «جعبه سیاه»^۱ در مدیریت مالی اجتناب شده است.

این سه موضوع در کنار هم، پردازشی منسجم، مبنایی منطقی و ادراکی عملی و کاربردی در مورد نحوه ارزیابی تصمیمات مالی فراهم می آورند.

مطالب کتاب مدیریت مالی نوین

کتاب مدیریت مالی نوین در بسیاری از زمینه ها نوآوریهایی را دربر می گیرد. به عنوان مثال، فصل چهارم که به برنامه ریزی مالی بلندمدت می پردازد، یک بحث جامع در مورد نرخ رشد پایدار به عنوان ابزار برنامه ریزی است. در فصل یازدهم که به تجزیه، تحلیل و ارزیابی پروژه مربوط می شود، مطالب جامعی در مورد نحوه ارزیابی ارزش فعلی خالص برآورده مطرح شده است. در فصل دوازدهم (فصل دوازدهم به بعد در جلد دوم آورده شده است) یعنی تاریخ بازار سرمایه، نتایج تحقیقات انجام شده در مورد ریسک و بازده به صورت مفصل مورد بحث قرار گرفته است. فصل پانزدهم یعنی تأمین سرمایه، شامل مطالب روزآمد در مورد عرضه های عمومی اولیه و هزینه های تبدیل شدن شرکتها به سهامی عام و موضوعات جدید مربوط به شرکتها اینترنتی است.^۲

موارد فوق تنها بخشی از نوآوریهای این کتاب است. سعی کرده ایم مطالب مناسب با موضوع را با نگاهی دقیق تر بررسی کنیم و بسیاری از موضوعات سنتی مدیریت مالی را با رویکردی تازه و نوین مطرح سازیم. در این راه، موضوعاتی که مربوط بودن آنها مورد تردید بوده، حذف کرده ایم و بر مطالب نظری محض تأکید چندانی نداشته ایم؛ استفاده از

۱. black box approaches: در این رویکردها، درون داده های سیستم صرفاً با توصیف ظاهری قواعد تبدیل، به برون دادها ربط داده می شود، اما سازو کارهای موجود در این فرایند، ناگفته می ماند و محقق یا نظریه پرداز، توضیحی در مورد این سازو کارها نمی دهد.

۲. لازم به ذکر است به منظور همانگی مطالب کتاب با سرفصلهای رایج دروس مدیریت مالی ۱ و ۲ در دانشگاههای کشور، تغییراتی در ترتیب فصلها صورت گرفته است.

محاسبات زیاد و پیچیده را برای توضیح نکاتی که از نظر شهودی واضح هستند یا در حیطه عمل کاربرد محدودی دارند، به حداقل رسانده‌ایم.

تقریباً برخلاف هر کتاب مقدماتی دیگر، مدیریت مالی نوین، توصیه‌ها و رهنمودهای گسترده و عملی دنیای واقعی را فراهم می‌آورد. سعی کرده‌ایم نحوه استفاده واقعی از ابزارهای مطرح شده در کتاب را به خوبی توضیح دهیم. در موارد ضروری، ماهیت نسبتاً عمل‌گرایانه برخی از انواع تجزیه و تحلیلهای مالی، کاملاً روشن شده است و محدودیتهای احتمالی آنها را توضیح داده‌ایم.

استفان راس
رنلوف وسترفلد
برد فورد جردن

مقدمه مترجمان

چهارده سال پیش، اینجانب و دکتر علی پارسائیان، کتاب *مالیت مالی* به قلم Raymond P. Nevue را ترجمه کردیم و سازمان سمت آن را به چاپ رساند. این کتاب، اگرچه مورد استقبال فراوان استادان مالی کشورمان قرار گرفت، ولی در سالهای اخیر، تعدادی از آنها به قدیمی بودن کتاب اشاره کردند و خواستار ترجمه کتاب جدیدی بودند که حاوی نظریات مالی جدید و ابزارهای نوین مالی باشد.

کتاب حاضر که در دو جلد منتشر می‌شود، در پاسخ به چنین نیازی ترجمه شده است. این کتاب که نویسنده‌گان آن از استادان بهنام کشورهای کانادا و امریکا هستند، اکنون در دانشگاه‌های معتبر این دو کشور تدریس می‌شود.

انتخاب این کتاب چند دلیل داشت:

۱. مطالب این کتاب حاوی نظرات جدید مالی در دو دهه اخیر است.
۲. نویسنده‌گان به صورت ماهرانه‌ای نظریات مالی را به زبان ساده بیان کرده‌اند و با فراهم آوردن مثالهایی، کاربرد آنها را در دنیای واقعی توضیح داده‌اند.
۳. سوالها و مسائل پایان هر فصل، به دانشجویان برای درک بهتر مطالب کمک می‌کند.
۴. در پایان هر فصل، چند سؤال اینترنتی معرفی شده است که در آنها، سایتهای اینترنتی مرتبط با مطالب فصل، معرفی شده‌اند. این سوالها برای آگاه کردن دانشجویان از تحولات بازارهای مالی بسیار مفید است.

در این کتاب به منظور رعایت امانت‌داری در ترجمه کتاب، سیستم، محاسبه استهلاک کشور کانادا که از بسیاری از جهات متفاوت از سیستم محاسبه استهلاک در کشور ایران است تشریح گردیده است. اساتید محترم در صورت صلاحیت می‌توانند مطالب مربوط به استهلاک را با توجه به مقررات و قوانین ایران تشریح و تدریس نمایند. در ضمن، در انتهای فصل هشتم کتاب، یک تعداد مسائل اضافی درنظر گرفته شده که دانشجویان می‌توانند هزینه استهلاک را با توجه به مقررات ایران محاسبه و مسئله را با توجه به آن حل نمایند.

۵. استادانی که برای تدریس، این کتاب را انتخاب کرده‌اند، می‌توانند برای دریافت کتابچه راهنمای حل مسائل که تهیه شده است، با سازمان سمت تماس بگیرند.

در اینجا لازم می‌دانیم که از آقایان دکتر احمد احمدی، ریاست محترم سازمان سمت، دکتر سید طه مرقاوی، قائم مقام محترم سازمان سمت، دکتر ابوالحسنی، مدیر محترم پژوهشی و سرکار خانم رضوان صادقیان به خاطر هماهنگیهای به عمل آمده تشکر و قدردانی به عمل آوریم. ضمناً از خدمات سرکار خانم فریده همتی به خاطر خدمات فراوانی که در ویراستاری کتاب متحمل شدن قدردانی می‌شود.

در پایان از استادان و دانشجویان محترم تقاضا داریم چنانچه پیشنهادهایی برای بهبود کیفیت کتاب دارند، آن را برای مترجمان ارسال دارند تا در چاپهای بعدی مورد استفاده قرار گیرد.

دکتر علی جهانخانی - مجتبی شوری